

**Season2,
Session2**

موقعیت داخلی

قرن نوزدهم

حکومت ایران شامل واحدهایی از پادشاه تا کدخدای روستایی کوچک می شود که قدرت را مستبدانه اعمال می کنند.

- محوریت شخصیت پادشاه
- ولیعهد قاجار در تبریز
- نزاع بر سر قدرت پس از مرگ شاه

موقعیت خارجی

سیصد سال جنگ با عثمانی (۱۵۱۴-۱۸۰۰)
رقابت بریتانیا و روسیه
دغدغه بریتانیا: هند و حفظ وضع موجود

محور اول: اتحادها

1. اتحاد ایران و بریتانیا ۱۸۰۱ (انگیزه های بریتانیا: افغانستان و فرانسه، انگیزه ایران: پس گرفتن افغانستان) - (۶۱)
2. اتحاد با فرانسه ۱۸۰۵ (انگیزه فتحعلیشاه: پس گرفتن گرجستان از روسیه) - (۶۳)
3. سه معاهده با بریتانیا ۱۸۰۹-۱۸۱۴- (۶۵)

بها چه عهد نامه

محمد بن ابوالکاسم فی بغداد و عهد نامه مبارکه که کهنان و بشارت و سعادت و کسب نامه
 و دلبین طلسمین و خرد و ادب کمال هر چه بود و کجاست هر چه بود و بقیه هر چه بود
 بر خرد و زات تا کلمات اربعه سرحد در آن طرفین ظهور رسیده که در سنج
 خراب عظیمه رخ و از آنجا که مراتضار پادشاه از جانب اینگونه می حضرت
 بود اول بر دلبین طلسمین بجز عهد نامه است اما تا صد فانه و کوششها
 در دفع و دفع فایده انفاقیه ظهور رسیده و عهد نامه مبارکه چه به سبب و اسرار که در طی
 فصول مرزومه مذکور است مرقوم و منظور آمد بجز در کلامی و دلبین طلسمین در دره و سواد
 در سال هزار و دوست و چهل سه هجری با بعضای آنها چون شرف شهر از آن وقت
 برادریای و دلبین طلسمین که ازین پس نیز در تحصیل موجهات مزبور و دلبین طلسمین
 استقامت سواد فانه نبوده و دارند و اسباب تکامل و استمرار معاهده مبارکه در
 برادریات و دلبین طلسمین نیز آمده و اگر در سعادت تکمیل امور دوستی فصولی
 پیوسته به بعضای خود پنهانی منصفانه تدارک آنرا از نام شماره و دقیقه از دلبین

Black Sea

Caspian Sea

GEORGIA

ARMENIA

AZERBAIJAN

Boundaries

- International
- - Republic or kray

Transportation

- ⬆️ Road
- ✈️ Airport
- 🚂 Railroad
- ⚓ Port

Energy resources

- ⬆️ Hard coal mine
- ⬆️ Well
- ⊗ Brown coal mine

Elevation

Mineral resources

- Al Alunite
- Au Gold
- Cr Chromium
- Cu Copper
- Fe Iron ore
- Hg Mercury
- Mn Manganese
- Mo Molybdenum
- Pb Lead
- W Tungsten
- Zn Zinc

Populated places

☆ T'bilisi Over 1,000,000
 ⬆️ Star symbol denotes capital city.
 ○ Open circle denotes republic center.

1801 border

Gulistan Treaty border

Ajaria

Nakhichevan (AZERBAIJAN)

41°

41°

42°

39°

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

41°

41°

39°

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

Arakli

ترکمنهای ۱۸۲۸

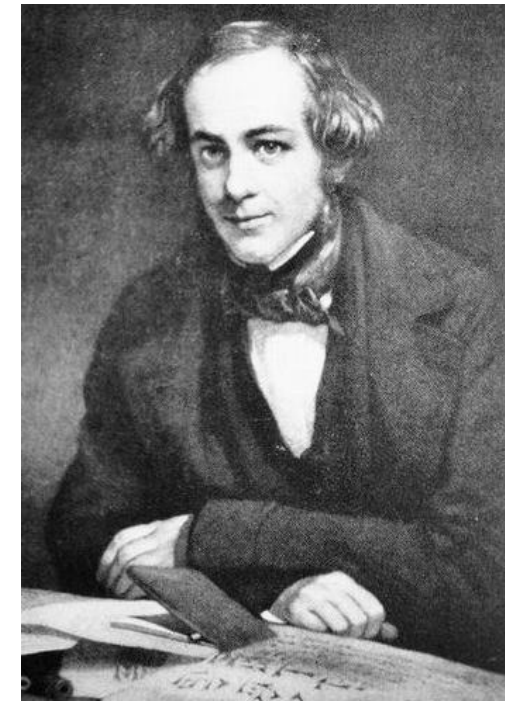
حالا: همراہ

تصویر کلی: نبود و انعکاسی

مخوردوم : مسائل مرزى

پیشروی روس ها در آسیای مرکزی

1. روس های متمدن علیه نیمه متمدن ها یا
2. راهی برای پاسخ دادن به مسئله شرق یا
3. تغییر مسیری در شاهراه استانبول و تنگه های بسفر و داردانل

Sir Henry Rawlinson

قرارداد ارز روم - ۱۸۲۳

ان نیست و بگویند ان الله تعالى هموار و شایسته
دوستی و ولایا من دولتین علیین دیر
و در کار و برقرار خواهد بود **اولاً** از تاریخ
که عاشر شهر ربیع الثانی و اول امضای
معاهدات سلطانی حسام خلاف سرد
طرف در خلاف باشد و امری که بمنجه و صورت
مؤهم برودت و کدورت شود عمدتاً
از بیسج جانب ظاهر و باهر نشود **ثانیاً** قلع
و اراضی و قضا و قضبات و قرا که سابقاً
داخل حدود قدیمه بوده و سرحد داران
بر خلاف حق تصرف نموده باشند امری است

کان

کان و امی وجه کان تا وقت ورود سفرای
حضرتین پایه تحت دولتین تمام و بحال
بیات حال رود **ثالثاً** اطلاق اسرا
بر وفق شریعت غیر بلا کتم و اخفا و حبس
و تا سرحد مملکت رعایت آنها در جرابک
و پوشاک و منزل و دواب لازم **اولیه**
چون بیسج دولتی را در امور داخله دولتی
دیگر داخله جایز نیست اولیای دولتین را
لازمست که من بعد از طرف بغداد و جویبار
سجاقات کردستان و سرحدات غیر آن
و جها من الوجوه و سببا من الاسباب

بیات مرزی (۱۸۴۷) - توافق دوم ارزروم

ایران - عثمانی - انگلستان - روسیه

نهایتاً در ۱۸۷۸: ذیل بند ۶۰ پیمان برلین موضوع تا حدی
مرتفع شد و مساله قطور تا قرن بیستم باقی ماند.

مرزهای مشترک با روسیه

شرق دریای مازندران: ترکمستان
قرارداد آخال - خراسان در ۱۸۸۱

مشاجرات مرزی ایران و افغانستان

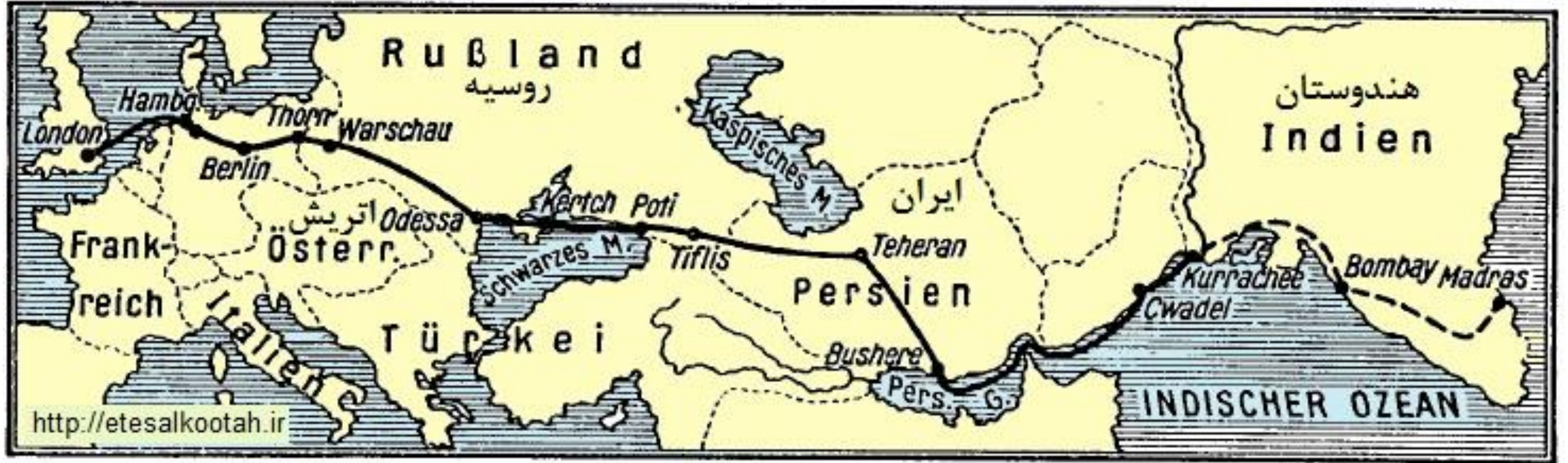
- پس از قتل نادر در ۱۷۴۷ مشاجره بر سر سیستان بالا گرفت. یار محمدخان حاکم هرات تا زمان ۱۸۵۱ سیستان را به عنوان خراج گزار در اختیار داشت.
- به رسمیت شناختن استقلال افغانستان در عهدنامه پاریس (۱۸۵۷)-نقشه های ناصرالدین برای پس گرفتن هرات شاه بر آب شد.
- داوری گلداشمیت در مورد هیرمند (۸۵)

محور سوم: سیاست خارجی اقتصادی

رقابت اقتصادی بریتانیا و روسیه در ایران

استیاز روتر

- احداث خطوط ریلی سدها و آبراه های سراسر ایران
- اداره رودخانه ها
- بهره برداری از تمامی معادن به جز طلا و نقره
- اولویت برای تاسیس هر بانک یا کارخانه صنعتی یا هر مقصود دیگر
- بانک شاهی
- مخالفت روسیه
- بی اعتنایی بریتانیا
- خشم عمومی

امتیاز تالموت

حق انحصاری فروش داخلی و صادرات تنباکو،
سیگار برگ، سیگار و انفیہ

استیازداری

نفت و قیر معدنی و موم معدنی برای شصت
سال به جز پنج ولایت شمالی

- ۲.۴ میلیون پوند
- ۱.۵ میلیون پوند

- افزایش امنیت بازپرداخت وام هایی که روسیه به ایران داده بود
- تبعیض علیه منافع مالی بریتانیا
- افزایش کنترل روسیه بر سیاست های مالی ایران

میسیو نوز (۱۹۸۹)

تعالل سه جانبه

- عوامل خارجي
- سياست خارجي
- شرايط داخلي

مستقیم